

Nói đến Ngành Cảnh Sát Quốc Gia Việt Nam Cộng Hòa, nhiều người chỉ hiểu về những người chỉ có Nhiệm Vụ Giữ An Ninh Trật Tự, hoặc Điệu Hòa Lưu Thông ở khắp các Thành Phố, Thôn Xóm...

Không hiểu tài liệu ghi lại những Danh Xưng, Tước Chức theo từng Giai Đoạn để thay của Lịch Sử: Từ Thời Pháp Thuộc, đến Thời Đế Quốc Hòa và Đế Quốc Hòa... Với sự trợ giúp của Quý Niên Trưởng -- Những Bác Tiễn Bồi trong Ngành Cảnh Sát Quốc Gia như: Lê Sơn Thanh, Trần Trần Trừng Sanh, Thành Phố cũ Thành, Đặng Văn Minh v.v...

A- Giai Đoạn 1: Thời Kỳ Phôi Thai.

Sau 19/12/1946, Pháp đã chiếm lại một số lãnh thổ trên các Miền Bắc, Trung và Nam để tái lập nền đô hộ trên các phần đất chiếm lại của Việt Minh. Để các địa phương đó, Pháp đã trao lại cho các Chính Khách thân với họ để lập nên Hành Chánh địa phương.

Ngày 5/3/1947 Pháp cử Nghị Sĩ Emile Bollaert sang làm Cao Ủy Pháp tại Việt Nam. Một Ủy Ban Lâm Thời được thành lập tại Huế. Tại Bắc Phần, Pháp cho thành lập Ủy Ban Lâm Thời Hành Chánh và Xã Hội. Tại Miền Nam, Bác Sĩ Nguyễn Văn Thỉnh được Hội Đồng Tự Vấn Nam Kỳ cử ra thành lập Chính Phủ Nam Kỳ. Tại miền địa phương đều thành lập Ủy Ban Quan An Ninh riêng để giữ gìn an ninh và trật tự cho chính quyền địa phương và báo với phần nào dân chúng trở về sau cuộc chiến.

Về phía người Pháp, lập lại nền đô hộ với Sĩ Liên Phóng Liên Bang và Địa Phương, có thể quy định và quy định nền trên các Ủy Ban Quan An Ninh địa phương.

Sau khi Pháp chiếm lại toàn ven lãnh thổ, họ cho thành lập những Ủy Ban Hành Chánh Lâm Thời, với các tên gọi như: Hội Đồng Chấp Chánh Lâm thời ở Trung Phần, Hội Đồng An Dân ở Bắc Phần và Chính Phủ Nam Kỳ ở Nam Phần.

Các Sĩ Công An được thành lập ở Hà Nội, Huế và Sài Gòn. Ở mỗi thị xã có một Ty Cảnh Sát,

Lịch Sử Ngành Cảnh Sát Quốc Gia VNCH

Tác Giả: T. Pham

Thứ Bảy, 11 Tháng 6 Năm 2011 06:38

---

nhân viên là cựu công chức thuộc các Ngành An Ninh Pháp hoặc các Ngành Hành Chánh hay Chuyên Môn trước năm 1945, và có mặt sẵn để tiếp nhận công việc mới. Ngành này do địa phương quản lý. Chưa có hệ thống Trung ương.

Năm 1948, Hàng Đồi Bộ Đồi tiếp nhận ra đi ưu đình với Bollaert để thành lập mặt Chính Phủ Lâm Thời và giao cho Thiệu Tụng Nguyễn Văn Xuân làm Thủ Tụng. Số 48/SG ngày 18/2/1948 tiếp nhận các Cơ Quan trước thuộc Thủ Tụng Nguyễn Văn Xuân, trong đó có mặt "Ty Giám Đốc Cảnh Sát và Mặt Thám Quốc Gia".

Thị hành Thủ tướng Việt - Pháp ngày 8/3/1949, công bố tại Điện Elysée, liên quan đến việc quy định Việt Nam, mặt sẵn bộ phận thuộc các Sở An Ninh Pháp bắt đầu chuyển giao cho chính phủ Việt Nam, nhiệm vụ công tác Tình Báo Cảnh sát Việt Nam do Sở Liên Phóng của Pháp đảm trách.

B- Giai Đoạn 2: Thời Kỳ Tổ Chức Có Hệ Thống

Ngày 59/BNV ngày 24/4/1950 của Thủ Tụng, quy định việc tiếp nhận Ngành Công An và Cảnh Sát Quốc Gia. Mặt Nhà Tụng Giám Đốc Cảnh Sát Đốc thành lập tại Trung ương. Mặt phân bố mặt Cảnh Sát Công An: Hà Nội, Huế và Saigon. Mặt tiếp nhận có mặt Ty Công An, mặt thị xã có mặt Ty Cảnh Sát. Về hành chánh và ngành bộ thuộc địa phương, còn chuyên môn trước thuộc Trung ương. Mặt quân thuộc tiếp nhận có mặt Chi Công An.

Ngày 14/6/1950 Sở Liên Phóng và Cảnh Sát Pháp tại Hà Nội để chuyển giao cho phủ Thủ Hiến Bộ Việt. Tháng 7/1951, tại Miền Trung, Thủ Hiến Trần Văn Lý cho thành lập Nhà Cảnh Sát và Công An Trung Phần.

Số 81/CA ngày 29/11/1951 thiếp lập các Ngành Cảnh Sát và Công An, để tiếp nhận thuộc tiếp nhận tiếp nhận, ngành trước, chế độ long.v.v... Trong năm 1952 có 2 liên hệ p Ngành Cảnh Sát Công An cho nhân viên từng sẵn tại các nơi. Tụng Giám Đốc Cảnh Sát Công An trong thời kỳ này là Tụng Kim Tra Mai Huệ Xuân.

Ngày 23/6/1954 Ông Ngô đình Diễm với nhân sự lập Chính Phủ với thể cách Thủ Tụng do Quốc Trưởng Bộ Đồi chế độ. Nhiệm Hành Chánh, Quân Sự và Cảnh Sát Công An tại Bộ Phần và các tiếp nhận Trung Phần để tiếp nhận thoái vào Nam, tiếp Ví Tụng 17 tiếp xuông.

Ngày 7/10/1954 các Cơ Quan An Ninh Pháp hoàn tất việc chuyển giao Cảnh Sát Công An cho Việt Nam. Thời kỳ này, Tụng Giám Đốc Cảnh Sát Công An là Lai Văn Sang, thuộc Cục Cảnh Sát Bình Xuyên đảm trách.

Số 120/CV ngày 25/10/1954 thiếp lập các Ngành Đồi Khiển và chế độ Ngành Cảnh Sát Công An.

Tụng Nhà Cảnh Sát Công An, gồm có các Sở: Hành Chánh, Thủ Pháp, Cảnh Sát Đốc Biệt... Sở do Chánh Sở tiếp nhận. Sở chia ra phòng do Chế Độ tiếp nhận.

Tại các Nhà Phần, có các Phòng: Tình báo tiếp quản, tình báo để biệt, hành chánh, kế toán,

căn cứ, t pháp... do mặt Cảnh Sĩ đi u khi n. Các Chi Cảnh n không thay đ i.

Ngày 26/3/1955, vào th i k Bình Xuyên l ng quy n Sai Gòn, Nha Cảnh Sát Đô Thành đ c thành lập, ch thu c quy n Đô Tr ng mà không thu c quy n T ng Giám Đ c Cảnh Sát Công An Lai Văn Sang. Sau nh ng gây r i do Công An Xung Phong c a Bình Xuyên t o ra, g p s p h n công c a quân đ i 3 m t c u Ch Y, c u Nh Thiên Đ ng thu c Xóm C i và Phú Lâm, Lai Văn Sang đ c thay th b i Đ i Tá Nguy n Ng c L do Ngh Đ nh ngày 24/4/1955 c a Th T ng Ngô Đình Di m. Trong Ngh Đ nh này, cũng gi i tán Công An Xung Phong. Sau đó, Giám Đ c Cảnh Sát Công An Nam Ph n Nguy n Văn Tôn cũng b thay th b i Trung Tá Tr n Vĩnh Đ t. Tr Sĩ T ng Nha t m di chuy n v bên hông Nha Cảnh Sát Đô Thành đ ng Tr n H ng Đ o.

Ngày 29/4/1955, mặt H i Đ ng Nhân Dân Cách M ng đ c thành lập, t đó đ a t i “Vi c Tr t Ph B o Đ i”, và Ông Ngô Đình Di m “đ c y nhi m làm” Th T ng đ thành lập Chính Ph m i. Sau nh ng đ t di c vào Nam, các Phòng, Sĩ c a Nha Mi n B c đ u sung vào các Phòng m i thành lập, riêng nhân viên Cảnh Sát Công An các Ty Mi n B c và các t nh B c Trung Ph n đ u sung vào Phòng Đi u Tra Đ c B t. Sau đó T ng Nha đ c đ i v bout Catinat (g n b u đ i n) và có thêm mặt v Phó T ng Giám Đ c --ông Nguy n Văn H ng, nguyên là Giám Đ c Công An B c Ph n. T ng Nha Cảnh Sát và Công An tr c thu c B N i V , do ông Bùi Văn Thịnh làm B Tr ng.

C p ch huy c a các Nha lúc bay gi là:

- Nha Cảnh Sát và Công An Nam Ph n, ông Tr n Bá Thành làm Giám Đ c.
- Nha Cảnh Sát và Công An Trung Ph n, ông Nguy n Ch làm Giám Đ c.
- Nha Cảnh Sát và Công An Cao Nguyên, ông Nguy n Văn Hay làm Giám Đ c.
- Nha Cảnh Sát Đô Thành, ông Tr n Văn T làm Giám Đ c.

Ngày 28/5/1955, Đ i Sĩ Hoa K Freiderick Rheinardt trình y nhi m th , đánh đ u giai đ n chuy n h ng n n Hành Chánh, nói chung, và Ngành Cảnh Sát Công An Vi t Nam. Trong chi u h ng canh tân, chính ph nh Phái B Hoa K ph giúp vi c hu n luy n Cảnh Sát Công An.

Ngày 24/10/1956, T ng Th ng Ngô Đình Di m thay c u Hoàng B o Đ i trong ch c v Qu c Tr ng. T ng Th ng ký Sĩ c L nh Sĩ 147/a/TTP chia Nha Cảnh Sát và Công An Trung Ph n ra làm 2: Nha Cao Nguyên và Nha Trung Nguyên --Nha Cảnh Sát Công An Cao Nguyên và Nha Cảnh Sát Công An Trung Nguyên Trung Ph n.

T i T ng Nha có Sĩ Trung ng Tình Báo, phòng T Pháp, Phòng Hành Chánh, phòng Ngo i Ki u, phòng Nhân Viên và phòng K Toán.

Ngày 8/12/1956, Đ i Tá Ph m Văn Chi u thay th Thi u T ng Nguy n Ng c L .

Ngày 6/6/1960, b t đ u phát th căn cứ b c nh a cho dân chúng Đô Thành do Cảnh Sát Công An đ m trách.

Vào th i k này, Ngành Cảnh Sát Công An có các Trung Tâm Hu n Luy n:

- Trung tâm huấn luyện Trung Cấp, thuộc Tổng Nha.
- Trung tâm huấn luyện Sơ Cấp tại Vũng Tàu.
- Trung tâm huấn luyện Tam Hiệp (Biên Hòa).

Ngày 13/11/1961, Đới Tá Nguyễn Văn Y được cử làm Tổng Giám Đốc thay Thiệu Tổng Nguyễn Văn Là. Đới tá Đới Tá Y nhậm chức quản trị trong Ngành Cảnh Sát Công An Việt Nam. Ngoài nhiệm vụ thường lệ, còn có thêm một Cơ Quan Tình Báo khác, đó là Phòng Đốc lý Trung ương Tình Báo.

Theo Sắc Lệnh Số 146/NV ngày 27/6/1962, Ngành Cảnh Sát và Công An được hợp nhất và cải tổ thành Cảnh Sát Quốc Gia. Các Tổng không còn Ty Công An và Ty Cảnh Sát; chỉ có một Ty Cảnh Sát Quốc Gia mà thôi. Hành chánh, logistics, tiếp liệu, chuyên môn... trực thuộc Tổng Nha. Tổng Nha Cảnh Sát Quốc Gia gồm nhiệm vụ Sơ, nằm trong 3 Khố chính: Khố Cảnh Sát Đốc Biệt, Khố Tổng Pháp và Khố Hành Chánh. Một Khố do một Phó Tá Tổng Giám Đốc điều khiển. Cũng trong dịp cải tổ này, một số Phòng được nâng lên thành Sở và Ban được nâng lên thành Phòng:

- Khố Cảnh Sát Đốc Biệt: Nghiệm vụ về Tình Báo và Phấn Tình Báo, để ngăn ngừa và điều phó vụ án hình sự xâm nhập và phá hoại của Công Sản kẻ thù lo việc huấn luyện chuyên môn cho nhân viên nh: Tình Báo căn bản, Tình Báo và Phấn Tình Báo cao cấp, Cán Bộ Điều Khiển, Cán Bộ Sơ (Truy) Tổng m.v.v...
- Khố Tổng Pháp: Công phát Căn Cứ, Tổng Văn Khố, Giáo Nghiệm, Cảnh Sát Hành Chánh, điều tra Tổng Pháp và Ngoại Kiều.
- Khố Hành Chánh: Nhân Viên, Kế Toán, Tiếp Liệu, Truy Tin, Nội Duyệt và Huấn Luyện.

Ngày 2/7/1963 ban (7) Nha Cảnh Sát Quốc Gia được tổ chức là: Nha Trung Phấn (Huấn), Nha Nam Trung Nguyên Trung Phấn (Nha Trang), Nha Cao Nguyên (Đà Lạt và Ban Mê Thuộc), Nha Miền Đông Nam Phấn (Biên Hòa), Nha Tiền Giang (Mỹ Tho), Nha Hậu Giang (Cần Thơ) và Nha Đô Thành Sài Gòn.

Đầu năm 1964, do Sĩ Lữ SL4/QP Ngành Hải Quân Bình Việt Nam được giải tán và sau đó một phần nhân viên được chuyển qua Cảnh Sát Quốc Gia. Các Tổng Miền Nam, số Cảnh Sát hình thành, Cảnh Sát Thủ xã (ngoại ngữ) cũng được chuyển ngữ Cảnh Sát Quốc Gia. Sắc Lệnh Số 19/NV ngày 27/1/1965, qui định việc thành lập Đoàn Cảnh Sát Dã Chiến tại Tổng Nha. Sau đó, do Sắc Lệnh Số 42/NV ngày 17/7/1965, quy định tại Tổng Nha có thêm Khố Yểm Trợ, gồm có Lữ Cảnh Sát Dã Chiến và Giang Cảnh. Một Trung Tâm Huấn Luyện Cảnh Sát Dã Chiến được thành lập tại Đà Lạt.

Vào khoảng tháng 7 năm 1965, sau khi can thiệp và được Chính Phủ cho được Miền Đông Viên, Tổng Nha được tuyển dụng nhân viên có bằng cấp Tú Tài trở lên được theo học các Khóa Sĩ Quan Cảnh Sát để thành lập công chức huy động lại. Học Viên Cảnh Sát Quốc Gia được thành lập để đào tạo những người này thành những Biên Tập Viên (có Tú Tài II) và Thẩm Sát Viên (có Tú Tài I) và phải qua một kỳ thi tuyển. Cho đến ngày 12/3/1966, Học Viên Cảnh Sát Quốc Gia mới được hợp thức hóa bằng Nghị Đính Số 416/NĐ/NV. Thời gian học của các Sĩ Quan này là 1 năm. Khóa 1 Sĩ Quan Cảnh Sát Quốc Gia khai giảng ngày 1/3/1966 tại Trại Lê Văn Duyệt, trong khu Biệt Khu Thủ Đô Sài Gòn. Viên Trợ lý Học Viên đầu tiên là Quynh Trợ lý Cảnh Sát Đàm Trung Mộc (một ngày 28/12/1982, nhậm ngày 14 tháng 11 Năm Nhâm

Tuổi tởi “Trở i Tù Cờ i Tờ o” Hà Sờ n Bình, Bờ c Viờ t). Sau đó. Hờ c Viờ n Cờ nh Sát Quờ c Gia đờ c đờ i vờ trờ sờ mờ i Thờ Đờ c vào đờ u năm 1969.

C- Giai Đờ n 3: Thờ i Kờ Phát Triờ n.

Cuờ i năm 1966, Lờ c Lờ ng Cờ nh Sát Quờ c Gia đờ trờ tăng tờ 22.000 ngờ i lên 72.000 ngờ i. Theo đó, Tờ ng Nha tuyờ n đờ ng thêm mờ t sờ nhân viên ngoờ i ngoờ ch, gờ i là Cờ nh Sát Viên Phờ Đờ ng Đờ ng Hóa Công Nhờ t, luờ ng bờ ng do viờ n trờ Hoa Kờ đờ i thờ .

Sờ c Lờ nh Sờ 160/SL/AN ngày 30/10/1967 và đờ c bờ tíc bờ i Sờ c Lờ nh Sờ 26/SL/NV ngày 12/3/1969 lờ i cờ i tờ Ngành Cờ nh Sát Quờ c Gia. Các Sờ thuờ c Khờ i Hành Chách đờ c chia ra thành Khờ i Nhân Huờ n và Khờ i Hành Chách. Hai Khờ i này, mờ t lờ n nờ a sờ p xờ p lờ i thành Khờ i Huờ n Luyờ n và Khờ i Quờ n Trờ .

Trong thờ i kờ này, Tờ ng Nha thay đờ i danh xờ ng cờ a Khờ i Yờ m Trờ thành Khờ i Hành Quân, thêm Nha An Ninh Cờ nh Lờ c và Trung Tâm Bình Đờ nh và Phát Triờ n. Bờ y (7) Nha Cờ nh Sát trờ c đờ i đờ c xờ p lờ i thành bờ n (4) theo các Vù ng Chiờ n Thuờ t và Nha Đờ Thành Sai Gòn.

Sờ c Lờ nh Sờ 17A/TT/SL ngày 1/3/1971 thành lờ p Bờ Tờ Lờ nh Cờ nh Sát Quờ c Gia thay Tờ ng Nha trờ c đờ i và các hờ thờ ng trờ c thuờ c nhờ sau:

- Bờ Tờ Lờ nh.
- Bờ Chờ Huy Cờ nh Sát Quờ c Gia Khu I, II, III, IV và Thờ Đờ.
- Bờ Chờ Huy Cờ nh Sát Quờ c Gia cờ a Tờ nh, Thành Phờ biờ t lờ p (nhờ Đờ Nờ ng, Vù ng Tàu...)
- hay các Quờ n Thờ Đờ.
- Bờ Chờ Huy Quờ n cờ a các Tờ nh hay các Thành Phờ biờ t lờ p.
- Cuờ c Cờ nh Sát Quờ c Gia Xờ Xã hay Phờ ng Thờ Đờ.

Sờ c Lờ nh Sờ 59/SL/NV ngày 22/6/1971, n đờ nh cờ p bờ c, chờ sờ lờ ng, cờ p hiờ u nhân viên các cờ p cờ a Lờ c Lờ ng Cờ nh Sát Quờ c Gia giờ ng nhờ Quân Lờ c Viờ t Nam Cờ ng Hòa, gờ m có:

- Cờ nh Sát Viên
- Trung Sĩ, Thờ ng Sĩ Cờ nh Sát.
- Thiờ u Úy, Trung Úy, Đờ i Úy Cờ nh Sát.
- Thiờ u Tá, Trung Tá, Đờ i Tá Cờ nh Sát.
- Chuờ n Tờ ng, Thiờ u Tờ ng, Trung Tờ ng Cờ nh Sát.

Mờ i cờ p có nhiờ u bờ c, đờ đờ c cờ u xét trong mờ i kờ thắ ng thờ ng hàng năm hay đờ c biờ t (đờ c cách vì chiờ n công).

Viờ c cờ i chuyờ n tờ Ngờ ch Trờ t cũ n đờ nh bờ i Sờ c Lờ nh 81/CA ngày 19/11/1971 qua cờ p bờ c mờ i cho Nhân Viên Cờ nh Sát Quờ c Gia và cho Nhân Viên Biờ t Phái đờ c thờ c hiờ n tờ tháng 7 năm 1971.

Ngày 1/6 hàng năm đờ c n đờ nh là Ngày Truyờ n Thờ ng Cờ nh Sát Quờ c Gia tờ năm 1971.

Nhân sờ Lờ c Lờ ng Cờ nh Sát Quờ c Gia đờ tăng đờ n 135.000 ngờ i vào năm 1975 đờ đấp ng vờ i nhu cờ u cờ a viờ c Viờ t Nam hóa chiờ n tranh chờ ng vờ i Cờ ng Sờ n Bờ c Viờ t